

GRADSKI MUZEJ ŽUPANJA
Savska 3, 32270 Županja
+385 (0) 32-837-101
zavicajni.muzej.stjepan.gruber@vu.t-com.hr
<http://zmz.mdc.hr>
ž.r.: HR6223400091100201146
OIB: 34984002088

IZVJEŠĆE GRADSKOG MUZEJA ŽUPANJA ZA 2023. GODINU

Tip muzeja:	opći muzej
Vrsta muzeja:	zavičajni
Djelokrug:	lokalni
Osnovan:	1953.
Osnivač:	Grad Županja
Broj stručnih djelatnika:	4
Ravnatelj:	Hrvoje Tkalac

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Terensko istraživanje

U prosincu 2023. godine Muzej je pristupio arheološkom rekognosciranju na području poduzetničke zone „Sječine“ 2 u Županji, k.č. 2235/15, 2235/16, 2235/1, 2249/1, 2249/17, 2249/20

Pregled terena je izvršen u jednom danu, a sudjelovali su uz voditelja istraživanja još 3 osobe kao pomoćni radnici.

Izlaskom na oranice gdje će se graditi pristupne ceste te industrijska postrojenja, **nije** utvrđeno postojanje tragova života iz prošlosti u vidu arheoloških materijalnih dokaza, stoga nema zapreke za daljnjim građevinskim radovima u zoni Sječine 2.

Temperature su bile -5 stupnjeva celzijusa

Pregled je izvršen 9. prosinca 2023

Podatci o sudionicima istraživanja

Voditelj istraživanja: Hrvoje Tkalac, prof. pov. i dipl. arheol., GMŽ

Pomoćni radnici: Antun Jelić, Ilija Blumenschein i Mirko Erceg

1.3. Darovanje

U 2023. godini jedan akademski umjetnik darovao je sliku, ulje na platnu „Mrtva priroda“. Jedna osoba iz Zagreba darovala više od 200 različitih fotografija, razglednica i dopisnica iz ostavštine poznate Županjske Tee Brunschmidt te gramofon koji je nekada koristila u svome radu, a posebno je vrijedno prema sadašnjim saznanjima poprsje njezinoga brata. Uz navedene predmete darovano nam je i nešto građanske odjeće iz razdoblja života i rada Tee Brunschmidt. Navedenim donacijama Umjetnička i Kulturno-povijesna zbirka dobile su vrlo vrijedne predmete jer do sada nismo posjedovali nijedno djelo poznatoga umjetnika iz našega kraja, a vrlo malo je podataka u Muzeju o životu i radu ove značajne osobe iz našega grada.

Kutija sa materijalom za fodrukanje, koja je pripadala obitelji Denyse Lerebour iz Pariza.

Županjski list iz 1972. god. (5 komada), Županjski list iz 1973. god. i Županjski list iz 1975. god. i dio Večernjeg lista iz 1972. godine.

Bista Tee Brunschmidt iz 1927., rad Rudolfa Švagela Lešića
Plaketa Tee Brunschmidt (20x40)
Staklena boca s posvetom Tei Brunschmidt
Bič od kože
Gramofon s pločama
Pozivnice Tee Brunscidt
Drveni predmet iz ostavštine Tee Brunschmidt
Rješenje o nasljeđivanju i ostala dokumentacija

Dva damska šešira
Fotografije operete WILLY FORSTS
Svete sličice ,124 kom.
Dvije medaljice
Obiteljski album
Novine „OBITELJ“ IZ 1944. GOD.
Novine „WINER“ 1931 GOD.
Uramljeni ručni rad
8 izdanja „VEZILJE“ iz 1930. i 1931.god.
Rješenje o nasljeđivanju od 21. 03. 2003.
Note , FRANZ LISZT
DRAME OPERE „IMSTRUM“
Pisma , dopisnice, 11 kom.
Ženska torba
Dvije spavačice
Novine „Jutarnji list“ iz 1934. god.
Novine „Narodni list“ iz 1954. god.
Uramljene dvije fotografije
Stare fotografije 3 kom.
Karta BIH

NJIGA Teorija muzike i pjevanja

2 šuplje sjekire
Kamena sjekira
Sjekira s ušicama
Kamena neobična sjekira

Obiteljske fotografije 42 komada, tkane vreće za žitarice, prekrivač za krevet, 2 velika ponjavca

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Tijekom 2023. godine u Etnološkoj zbirci dio građe je preventivno zaštićen (tradicijski ručnici su oprani, opeglani i ručno izvršeni popravci odšivenih dijelova čipaka; rupci - *marame* za glavu i vrat su presloženi te su umetnuti novi bezkiselinski papiri i obnovljeni inventarni brojevi s fotografijama, redovito su obnavljana sredstva za zaštitu od moljaca i dr.).

2.2. Konzervacija

Ove godine su se provodili konzervatorsko-restauratorski radovi na strojnici iz povijesnog odjela. Schwarzlose M.7/12

Obavljeni radovi na njoj:

Strojnica je u potpunosti rastavljena, sa svih dijelova je uklonjen sloj ulja i masti brisanjem (mekanom pamučnom tkaninom, vatenim štapićima i kistovima) uz pomoć benzina za čišćenje (proizvođača Iskra Zelina kemijska industrija d.o.o.). Ovi su postupci čišćenja otkrili da je površina, posebice vanjskog dijela kućišta u znatnijoj mjeri oštećena procesima korozije, a čiji su produkti bili skriveni ispod tamnog sloja zaprljanog ulja.

Slojevi korozije, udaljeni od rubova boje, uklanjani su mehanički (fino abrazivnim gumenim nastavcima i mekanim četkicama sintetičkih i čeličnih vlakana promjera niti <0.1 mm). Mjestimično i uz rubove boje sloj korozije je uklanjan pomoću liganda (Kompleksal III - EDTA- $\text{Na}_2 \times 2\text{H}_2\text{O}$ – proizvođača Kemika d.d. | 30 g u 1 l destilirane vode, pH 5,5 korigiran natrijevim hidroksidom i limunskom kiselinom) koji je nanošen lokalno, a ispiran je destiliranom vodom.

Čišćenjem su na pojedinim mjestima (detaljnije dokumentiranim na fotografijama) također otkrivena dva sloja boje različitog tona (maslinasto zelena). S obzirom na opću ekstenzivnost oštećenja u boji, ali i zbog želje da se očuva svjedočanstvo duge uporabe i načina brige za očuvanjem odlučeno je oba sloja boje sačuvati u zatečenom stanju.

Oštećenja u boji (u oba sloja) svjedoci su autentičnosti, uporabe i starosti. Bojana površina sačuvana je u mjeri koja omogućava pravilnu interpretaciju te bi njezina uniformna obnova umanjila pravilan doživljaj autentičnosti.

Kapljice recentne boje sa svih dijelova uklonjeni su mehanički (bambusovim *skalpelom*) – vjerojatno se radilo o boji na bazi akrila (topljivost) koja zbog zaprljanja i masnoće nije snažno koherentna na površinu.

Osovina stražnjeg nišana je ispravljena.

Puknuta sigurnosna igla koja učvršćuje maticu poklopca mehanizma za prihvat metaka je rekonstruirana prema cjelovitim sačuvanim iglama.

Dodana je željezna žica u utor čepa omotača za vodeno hlađenje i pričvršćena je za izvorni lančić.

Svi drveni dijelovi čišćeni su brisanjem i četkanjem uz pomoć benzina za čišćenje te etanola.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

U inventarnu knjigu Etnografske građe uneseno je 16 novih predmeta u M++ programu

3.3. Fototeka

Muzejska fototeka u 2023. obogaćena je i dopunjena s velikim brojem fotografija različitog sadržaja (s raznih otvorenja izložbe i drugih projekata u Muzeju).

3.6. Hemeroteka

U 2023. godini muzejska hemeroteka dopunjena je novim materijalom pretežito iz dnevnoga, tjednog i mjesečnog tiska, uglavnom tekstovima koji se odnose na rad Muzeja (terenska istraživanja, izložbe, izdavaštvo i sl.). Prikupljeni su i ostali objavljeni podaci o kulturnom životu županjskog kraja.

6. STRUČNI RAD

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Janja Juzbašić dala je na uvid etnografsku građu iz Zbirke tradicijskog rukotvorstva; muške duge kapute *kabanice* u svrhu objavljivanja knjige Antuna Flinčeca (17.1.), Matei Miličić iz Štitara dostavljeni su podaci iz Etnografske zbirke o nošnji iz Štitara (16. 5), Mariji Čalković su dani na uvid crteži i fotografije tradicijskih rubaca urešenih zlatovezom (24.4.), Dječjem vrtiću „Maslačak“ u Županji dane su na uvid fotografije tradicijskih kuća, dječjih igara i pojedinačnih predmeta snimljenih na terenu ili iz Etnografske zbirke Muzeja (24.4), KUD-u iz Gradišta dane su na uvid fotografije za monografiju (22.2.).

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (sa izlaganjem, bez izlaganja)

Juzbašić Janja sudjelovala na Međunarodnom Okruglom stolu Udruge „Urbani Šokci“ pod nazivom: „Advent u tradicijskoj kulturi Šokaca i Bunjevac“, Bački Monoštor -Osijek, (sa izlaganjem), 2. 6. 2023.

Juzbašić Janja sudjelovala na Znanstveno - stručnom skupu "Nematerijalna kulturna baština u istočnoj Hrvatskoj: iskustva i izazovi kroz 20 godina" (sa izlaganjem) u sklopu Dana europske baštine 2023. godine

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika (u okviru muzejske djelatnosti)

Juzbašić, Janja i Franić, Tena 2023. „Tradicija u djelima Ferde Juzbašića“. *Hrašće* -Časopis za književnost, umjetnost, kulturu i povijest br. 6, 59-69.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Janja Juzbašić obavila je 2023. godine recenziju etnološkog članka za *Osječki zbornik* Vol. 38. God. XX.

Janja Juzbašić obavila je 2023. godine recenziju za etnološku publikaciju Gradskog muzeja Sisak.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Hrvoje Tkalac, Marta Huber, Janja Juzbašić, Katica Filipović i Blaženka Filipović članovi su Muzejske udruge istočne Hrvatske.

Hrvoje Tkalac

Marta Huber

Mateo Obradović

Janja Juzbašić članica je Hrvatskoga etnološkog društva, Muzejske udruge istočne Hrvatske, te je obnovila rad u udruzi „Družina“- Čuvara tradicija hrvatskih obiteljskih zadruga.

6.12. Informatički poslovi muzeja (*kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.*)

Marta Huber je do 1.7. 2023. vršila uređivanje Facebook profila i Web-a Gradskog muzeja Županja, a Mateo Obradović je od 1.07.2023. do 31.12. 2023. nastavio uređivati Facebook profil Gradskog muzeja Županja.

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

7.2. Publicirani radovi

(Napomena: Navode se samo oni radovi koji su klasificirani kao znanstveni rad.)

Juzbašić, Janja i Estera Radičević. 2023. „Zbirka crkvenog tekstila i parament Milosrdnih sestara svetog Križa u Đakovu i tehnika ukrašavanja tekstila oslikavanjem, crtanjem ili

molovanjem na prostoru Đakovačko- osječke nadbiskupije“, izvorni znanstveni rad, *Zbornik Muzeja Đakovštine*. Vol. 16 No., 1, 207-260.

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.2. Stručni skupovi

-Naziv skupa: "Nematerijalna kulturna baština u istočnoj Hrvatskoj: iskustva i izazovi kroz 20 godina" u sklopu Dana europske baštine 2023. godine.

-Tema: Nematerijalna kulturna baština u istočnoj Hrvatskoj

-Vrijeme održavanja: 6. i 7.10.2023.

-Mjesto održavanja: Županja, Bošnjaci

-Kratki opis:

Znanstveno - stručni skup: „Nematerijalna kulturna baština u istočnoj Hrvatskoj; iskustva i izazovi kroz 20 godina" organizirao je Gradski muzej Županja, 6. i 7. 10. 2023. godine, u Županji i Bošnjacima. Okupio je kako stručnjake etnologe tako i ostale nositelje čuvanja nematerijalne baštine (udruge, škole, ustanove i dr.) te predstavnike državne i lokalne uprave i samouprave koji jednim dijelom sudjeluju u sufinanciranju očuvanja nematerijalne kulturne baštine istočne Hrvatske. Dosadašnje spoznaje o identitetu i vrijednostima čuvanja nematerijalnih oblika dopunile su se kritičkim istraživanjem stanja nematerijalnih zaštićenih oblika na području istočne Hrvatske i šire. U predavanjima i raspravama bila je prisutna stručna i argumentirana kritika vezana za adekvatnu popularizaciju i pravilno suvremeno korištenje nematerijalne kulturne baštine te su doneseni prijedlozi i stručne smjernice pri očuvanju nematerijalne baštine u predstojećem razdoblju. Na Skupu je sudjelovalo trinaest predavača. U Organizacijskom odboru sudjelovali su: dr.sc. Klementina Batina, HAZU, Odsjek za etnologiju Zagreb, dr. sc. Anica Bilić, HAZU - Centar za znanstveni rad Vinkovci, dr.sc. Tvrtko Zebec, IEF Zagreb, doc. dr.sc. Marija Raguž, Medicinski fakultet Osijek, dr.sc. Martina Kelava, Muzej Cvelferije Drenovci, dr. sc. Josip Jagodar, Ogranak Matice hrvatske Slavonski Kobaš, dr.sc. Manda Svirac, znan.sur.u m., i mr.sc. Janja Juzbašić, Gradski muzej Županja. U Programskom odboru sudjelovali su Vlasta Šabić, muzejska savjetnica, Muzej Slavonije, Osijek, Jasmina Jurković- Petras, viši kustos, Gradski muzej Virovitica, Ivana Dević, etnologinja, kustosica Muzeja Đakovštine, Mia Sidorov, kustos, Gradski muzej Vinkovci, Marija Gačić etnologinja; nezavisna stručnjakinja, Blanka Žakula, dipl. ecc, voditeljica KC-a „Gatalinka“ Vinkovci i Goran Ledenčan, profesor.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

9.1

- Naziv izložbe: „Među šumama i vodama“,

- Mjesto održavanja i prostor: Županja, foaje dvorane Mladost

- Vrijeme trajanja: 10.2.2023. – 21.2.2023.

- Autor(i) stručne koncepcije: Mateo Obradović

- Autor(i) likovnog postava: Mateo Obradović
- Opseg (broj eksponata): 10
- Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*):
<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=636163021650027&set=pb.100057690030126.-2207520000&type=3&locale=hr> HR
<https://www.glasistre.hr/kultura/2023/02/10/zupanja-svecano-otvoreno-56-sokacko-sijelo-845491>
<https://www.index.hr/magazin/clanak/valentina-proglasena-najljepsom-djevojkom-u-narodnoj-nosnji-na-izboru-u-zupanji/2437312.aspx>
- Vrsta: umjetnička
- Tema (*kratak opis*): Šokačko sijelo 2023. godine održalo se pod geslom "Među šumama i vodama". Inspirirani tom temom predstavili smo neke od umjetničkih radova koji prikazuju prirodu koja nas okružuju, to jest, šume i vode. Posjetitelji koji su dolazili na 0
- Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): Učenici osnovnih i srednjih škola, turisti i šire. Svim posjetiteljima Šokačkog sijela 2023. godine

9.2.

- Naziv izložbe: „Od Cvjetnice do Uskrša“.
- Mjesto održavanja i prostor: Županja, Pastoralno središte Bl. Alojzija Stepinca Župe Mučeništva sv. Ivana Krstitelja u Županji
- Vrijeme trajanja: 15.3.2023.- 25.3.2023.
- Autor(i) stručne koncepcije: Marija Raguž
- Autor(i) likovnog postava: Janja Juzbašić
- Opseg (broj eksponata): 60
- Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*):
<https://www.druzina.hr/novosti.php>
<https://www.glas-slavonije.hr/518848/4/Izlozbe-Od-Cvjetnice-do-Uskrsa-i-pisanica-saranih-svim-tehnikama-i-motivima>
<https://djos.hr/izlozba-od-cvjetnice-do-uskrsa/>
<https://ika.hkm.hr/novosti/izlozba-od-cvjetnice-do-uskrsa-2/#>
- Vrsta: etnografska
- Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): Učenici osnovnih i srednjih škola, turisti i šire.
- Tema (*kratak opis*):

Ovom izložbom predstavili su se dijelom korizmno – uskrсни tradicijski običaji, odijevanje, prehrana iz nekih hrvatskih ili drugih europskih područja putem postera, zapisa, literature te raznolikim predmetima iz arhivske zbirke „Družine“ – Čuvara tradicije hrvatskih obiteljskih zadruga te zavičajnosti s terena (Gradskog muzeja Županja). U uvodnom dijelu kataloga izložbe predsjednica „Družine“, dr. sc. Manda Svirac, napisala je: „*Veliki ili Sveti tjedan* prema narodnom i vjerskom poimanju započinje na nedjelju *Cvjetnicu*. Nije samo odjeća bila svečanija i nešto veselija od ostalih dana i nedjelja u korizmi u kojoj se išlo u crkvu, već se na blagoslov nosilo proljetno cvijeće, propupale grančice nekih biljaka, u krajevima uz more bile su to maslinove i palmine grančice. Na Izložbi se podertavaju tradicijski atributi Velikog tjedna u povezanosti s prirodom: zemlja, voda, cvijeće, povrće, voćke, bilje, šibe. Čovjek od davnih dana obilježava misterij periodičnog obnavljanja prirode u proljeće, a u kršćanstvu običaji poprimaju nova vjerska značenja. Od uskršnjih simbola veliku poruku imaju ukrašena jaja.

Kroz Izložbu se posjetitelj može diviti mnogobrojnim tehnikama i umijećima ljepote nositelja iz svih hrvatskih ili drugih europskih područja“.

- Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): Učenici osnovnih i srednjih škola, turisti i šire.

9.3

- Naziv izložbe: „70 godina Muzeja u Županji“
- Mjesto održavanja i prostor: Županja, Gradski muzej Županja
- Vrijeme trajanja: 15.6.2023.- 31.12.2023
- Autor(i) stručne koncepcije: Janja Juzbašić
- Autor(i) likovnog postava: Janja Juzbašić
- Opseg (broj eksponata): 8 banera
- Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*)
- Vrsta: informativna
- Tema (*kratak opis*):

Izložba se sastoji od 8 izložbenih banera s tekstovima i fotografijama postavljenih na ulazu u zgradu muzeja čardak, te velikim banerom s logotipom 70 godina Gradskog muzeja Županja na vanjskom balkonu prvog kata. Tim načinom prezentacije Muzej je građane grada Županje i okolice te posjetitelje (uz ostalu medijsku promidžbu) izvijestio o značajnoj obljetnici Muzeja. Materijal na kojemu su rađeni baneri odabran je na način kako bi mogao podnijeti vanjske uvjete izlaganja, a dodatno su postavljeni u okvire te učvršćeni na vanjsku fasadu glavne zgrade Muzeja kako bi se i nakon radnoga vremena Muzeja te tijekom godine posjetitelji mogli upoznati s djelatnošću Muzeja. Obzirom da se unutar zgrade gdje su postavljeni baneri nalazi stalni postav Muzeja je na ovaj način posjetiteljima privukao pozornost te su mnogi uz pregledavanje izložbe pogledali i postave Muzeja. Autorica izložbe mr. sc. Janja Juzbašić izborom fotografija je predstavila objekte u kojima se Muzej nekada nalazio kao i one s kojima danas raspolaže te su prikazane gotovo sve adaptacije i sanacije vršene u proteklom razdoblju, stalni postavi Muzeja, izložbena djelatnost, znanstveno–istraživačka djelatnost, edukativna, promidžbena djelatnost, bivši i sadašnji djelatnici Muzeja te ostale muzejske aktivnosti (promocije, koncerti, manifestacije i sl.).

- Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): Učenici osnovnih i srednjih škola, turisti i šire

9.4.

- Naziv izložbe: "Ajmo na Savu"
- Mjesto održavanja i prostor: Županja, centar grada
- Vrijeme trajanja: : srpanj – kolovoz 2023.
- Autor(i) stručne koncepcije: Marta Huber
- Autor(i) likovnog postava: Marta Huber
- Opseg (broj eksponata): 6 vanjskih panoa
- Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*):
- Vrsta: povijesna
- Tema (*kratak opis*):
- Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): Učenici osnovnih i srednjih škola, turisti i šire.

9.5.

- Naziv izložbe: „120 godina KUD-a „Tomislav“
- Mjesto održavanja i prostor: Županja, centar grada
- Vrijeme trajanja: kolovoz – rujan 2023.
- Autor(i) stručne koncepcije: Mateo Obradović
- Autor(i) likovnog postava: Mateo Obradović
- Opseg (broj eksponata): Izloženo šest panoa sa tekstom,
- Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*):
<https://www.glas-slavonije.hr/530437/4/120-rodjendan-Tomislava>
<https://zupanjac.net/120-rodjendan-tomislava/>
- Vrsta: povijesna
- Tema (*kratak opis*): Povodom 120. godišnjice KUD-a „Tomislav“ predstavljena je cjelokupna prošlost kulturno umjetničkog društva. Od samog osnutka "pjevačko i čitalačko" društvo je postalo važan čimbenik kulturnog života Županje. Kroz brojne nastupe, organiziranja zabava i koncerata "Tomislav" je pronio ime grada Županje, šokačke tradicije i hrvatske kulture nastupajući i izvan granica Republike Hrvatske. Ovom izložbom željelo se prikazati važnost KUD-a kao nositelja kulture i čuvara tradicije kako kroz prošlost tako i danas.
- Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): Učenici osnovnih i srednjih škola, turisti i šire.

9.6.

- Naziv izložbe -“Molovanje i farbanje“ – prikaz tradicijskog umijeća bojanja tekstila
- Mjesto održavanja i prostor: Đakovo, Muzej Đakovštine
- Vrijeme trajanja: 30. lipnja – 15. rujna 2023.
- Autor(i) stručne koncepcije: Janja Juzbašić i Jasmina Petras
- Autor(i) likovnog postava: Janja Juzbašić i Jasmina Petras
- Opseg (broj eksponata): 70 predmeta
- Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*)
- Tema (*kratak opis*):

Međumuzejskom suradnjom potvrđene su zajedničke baštinske poveznice pri etnografskim istraživanjima tradicijskog načina ukrašavanja tekstila u istočnom i zapadnom dijelu Slavonije. Dva muzeja, u Županji i Virovitici, predočavaju muzejsku građu koja svjedoči o snalažljivosti Slavonki pri tekstilnom ukrašavanju, ali i inspirativnom rukotvorskome umijeću na tekstilu koje u slavonske krajeve dolazi iz europskih i istočnih zemalja. Etnografskom izložbom željelo se prikazati istraživanja o ručnom bojanju tekstila, utjecaj na tradicijsku odjeću, kao i ulogu tehnike „molovanja“ i „farbanja“ pri oblikovanju narodne nošnje, naročito pri tzv. preslojavanju.

Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): Učenici osnovnih i srednjih škola, turisti i šire.

9.7.

- Naziv izložbe -“Molovanje i farbanje“ – prikaz tradicijskog umijeća bojanja tekstila
- Mjesto održavanja i prostor: Osijek, Muzej Slavonije Osijek

- Vrijeme trajanja: 12. listopada do 31. prosinca 2023.
- Autor(i) stručne koncepcije: Janja Juzbašić i Jasmina Petras
- Autor(i) likovnog postava: Janja Juzbašić i Jasmina Petras
- Opseg (broj eksponata): 120 predmeta
- Web adresa (*ukoliko je izložba predstavljena na Internetu*)

Tema (*kratak opis*):

Međumuzejskom suradnjom potvrđene su zajedničke baštinske poveznice pri etnografskim istraživanjima tradicijskog načina ukrašavanja tekstila u istočnom i zapadnom dijelu Slavonije. Dva muzeja, u Županji i Virovitici, predočavaju muzejsku građu koja svjedoči o snalažljivosti Slavonki pri tekstilnom ukrašavanju, ali i inspirativnom rukotvorskome umijeću na tekstilu koje u slavonske krajeve dolazi iz europskih i istočnih zemalja. Etnografskom izložbom željelo se prikazati istraživanja o ručnom bojanju tekstila, utjecaj na tradicijsku odjeću, kao i ulogu tehnike „molovanja“ i „farbanja“ pri oblikovanju narodne nošnje, naročito pri tzv. preslojavanju.

-Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): Učenici osnovnih i srednjih škola, turisti i šire.

9.8.

- Naziv izložbe: Arheološka izložba „Novi život starog hrasta“
- Mjesto održavanja i prostor: Županja, Pastoralni centar bl. Alojzija Stepinca Župe Mučeništva sv. Ivana Krstitelja u Županji
- Vrijeme trajanja: 24.08 - 24. 09. 2023.
- Autor(i) stručne koncepcije: Ivo Jelušić
- Autor(i) likovnog postava: Ivo Jelušić
- Opseg (broj eksponata): 30
- Web adresa <https://muzej-zupanja.hr/index.php/dogadjanja/izlozbe/332-izlozba-replika-prastarih-zdjela-kostolovacke-kulture>

Korisnici (*kome je izložba namijenjena*): Učenici osnovnih i srednjih škola, turisti i šire.

Tema (*kratak opis*):

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Huber, Marta.2023. "Ajmo na Savu". Katalog izložbe. Izdavač: Gradski muzej Županja.

Obradović, Mateo. 2023. "120 godina KUD-a "Tomislav". Katalog izložbe. Izdavači Gradski muzej Županja i KUD "Tomislav" Županja

Juzbašić, Janja. 2023. „ Od Cvjetnice do Uskrša“. Katalog izložbe. Izdavači „Družina“- Čuvari tradicije hrvatskih obiteljskih zadruga Zagreb i Gradski muzej Županja

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

Stručna vodstva su kroz godinu obavljali svi kustosi uključujući i ravnatelja, od vrtićke djece pa sve do umirovljenika.

Janja Juzbašić je imala stručno vodstvo za goste iz Varaždina,(11.01.),skupinu učenika iz Štitara (13.2) te u prigodi Dani sjećanja na Vukovar imala stručno vodstvo za grupu studenata iz Zagreba.

- Likovna radionica „Paint & wine“, 20.5.2023. Koordinatorica Marta Huber, demonstrator akademski slikar Mislav Lešić
- Likovna radionica „Paint & wine“, 30.6.2023. Koordinatorica Marta Huber, demonstrator akademski slikar Mislav Lešić.
- Etnološka radionica *šaranja tikvica* 2.10.2023., u Gradskom muzeju Županja održana radionica *šaranje tikvica* u sklopu Dana baštine 2023. Radionici šaranja tikvica prethodilo je stručno predavanje mr. sc. Janje Juzbašić, muzejske savjetnice, a demonstratorica šaranja tikvica bila je Marica Jovanovac iz Gradišta. Na radionici sudjelovali učenici 3 b razreda OŠ Ivan Kozarac iz Županje s nastavnikom Tomislavom Vidaković.
- Etnološka radionica *zlatoveza*, 3.10. 2023., u Gradskom muzeju Županja održana radionica umijeća *zlatoveza* u sklopu Dana baštine 2023. Radionici je prethodilo stručno predavanje mr. sc. Janje Juzbašić, muzejske savjetnice. Na radionici su sudjelovali učenici 1 c razreda OŠ Ivan Kozarac iz Županje s nastavnicom Anitom Lešić, a s obzirom da se radi o nižim razredima djeca su izrezivala ukrase od papira koji su potrebni za izradu zlatoveza preko papira i lijepili su izrezane ukrase na platno.
- Etnološka radionica *zlatoveza* 4.10.2023., u Gradskom muzeju Županja održana radionica umijeća *zlatoveza* u sklopu Dana baštine 2023. Radionici je prethodilo stručno predavanje mr. sc. Janje Juzbašić, muzejske savjetnice, a demonstratorica umijeća *zlatoveza* bila je Melita Lešić iz Bošnjaka iz Gradišta. Na radionici sudjelovali učenici 1 c razreda OŠ Ivan Kozarac s nastavnicom Vitom Vidaković.
- Etnološka radionica izrada *tradicijskih frizura*, 4.10.2023. u 19,00 sati, u Gradskom muzeju Županja održana je radionica u sklopu Dana baštine 2023. Radionici umijeće izrade tradicijskih frizura prethodilo je stručno predavanje mr. sc. Janje Juzbašić, muzejske savjetnice, a demonstrator umijeća bio je Josip Filipović iz Županje. Na radionici su sudjelovali članovi KUD-a „Tomislav“ iz Županje koje su se učile uplesti pletenice i oblikovati županjski tip ženske djevojačke frizure.
- Etnološka radionica *ukrašavanja uskrasnih jaja vezom, opletom*, 5. 10. 2023., u Gradskom muzeju Županja održana je radionica u sklopu Dana baštine 2023., na kojoj su sudjelovale članice skupine iz Caritasa Županje s voditeljicom Ankom Pejić, a demonstratorica je bila Janja Cindrić iz Đakova.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

Redovno su objavljivani članci o aktivnostima Muzeja u dnevnom i mjesečnom tisku (Glas Slavonije, Županjski list), službenoj Facebook i web stranici Muzeja te ostalim portalima (Muzejska udruga Istočne Hrvatske, Županjac.net, Glas Slavonije, Hrvatski radio Županja, Novosti.hr itd.), a tekstovi su se odnosili na otvorenja izložbi, manifestacije, radionice, promocije... Objavljivani na web stranicama raznih novina poput, Jutarnjeg lista, 24 Sata, Glas Istre ali i "lifestyle" stranicama poput "Modni ALMANah"...

Janja Juzbašić s dr. sc. Anicom Bilić sudjelovala je na Vinkovačkoj televiziji, 10. 10.2023. na temu Znanstvenoga skupa u Županji 2023.

Mateo Obradović sudjeluje na Vinkovačkoj televiziji u emisiji "Ljeto u ravnici" 25.8.2023. povodom "120 godina KUD-a Tomislav".

Ravnatelj sudjeluje više puta na radiju Županja promovirajući muzejske manifestacije od Noći Muzeja pa do izložbi...

12.3. Predavanja

Janja Juzbašić je održala u veljači 2023. godine uvodno predavanje u sklopu „Revije narodnih nošnji Štitara“, u organizaciji krojačke radnje za izradu tradicijskih odjevnih predmeta Ana Vincetić iz Štitara.

Marta Huber i Janja Juzbašić su sudjelovale u stručnoj komisiji za izbor najljepše narodne nošnje „Šokački cvit“, u sklopu Šokačkog sijela 2023.

Janja Juzbašić je održala predavanje na promociji knjige *Ivan Filakovac - Župa Retkovci 1896.- 1902.*, u Vinkovcima (u organizaciji HAZU- Centra za znanstveni rad u Vinkovcima) 19. 4.2023.

Janja Juzbašić je održala predavanje na promociji knjige *Ivan Filakovac - Župa Retkovci 1896.- 1902.*, u Retkovcima (u organizaciji HAZU- Centra za znanstveni rad u Vinkovcima) 20. 4.2023

12.4. Promocije i prezentacije

- Promocija slikovnice "Priča o jednoj lopti" 25.4.2023. OŠ Ivan Martinović, Štitar
- Promocija slikovnice "Priča o jednoj lopti" 7.6. 2023. OŠ Ivan Kozarac, Županja
- Promocija biografske knjige Velimira Zajeca, 11.6.2023. MKC, Županja
- Promocija slikovnice "Priča o jednoj lopti" 7.6. 2023. Gradska knjižnica Otok
- Promocija knjige: „U početku bijaše riječ- Kršćanski simboli u hrvatskoj tradicijskoj kulturi“, autorice dr. sc. Mande Svirac, 26.8.2023.
Organizatori: Gradski muzej Županja i Župa Mučeništva sv. Ivana Krstitelja u Županji..
Na promociju su govorili: dr.sc. Mirela Hrovatin (recenzentica) - Ministarstvo kulture i

medija RH, doc. dr. sc. Marija Raguž (urednica) - Medicinski fakultet Osijek i autorica dr. sc. Mande Svirac.

Mjesto: Pastoralno središte bl. Alojzija Stepinca Župe Mučeništva sv. Ivana Krstitelja, Županja. Na promociji koncert je održao: Mješoviti zbor KUU „Kristal- Sladorana“ iz Županje.

12.5. Koncerti i priredbe

Koncert MUSICA VIVA – barokna glazba na dlanu, 6. 10.2023. u organizaciji Gradskog muzeja Županja. Koncert je održan u Dvorani pastoralnog centra Bl. Alojzija Stepinca Župe Mučeništva sv. Ivana Krstitelja. Nastupili su: Renata Penezić- flauta, Branko Mihovilić- oboa, Jesen Chelfi- violončelo i Franjo Bilić-čembalo.

NOĆ MUZEJA 2023.

Muzej već tradicionalno obilježava ovu manifestaciju, tako je i ovaj puta bilo, 18. puta po redu. Tema ove Noći muzeja je bila *Muzeji su važni*. Program se sastojao od nastupa vokalne ženske skupine „Mustre“ iz Županje te posjeta muzeju od ranih sati iz vrtića i osnovnih škola na prigodne radionice.

KVIZ

Na sam Dan Grada, 29.8.2023. se u parku muzeja organizirao *Pub kviz*, a voditelj je bio popularni Dean Kotiga. Muzej nije bio inicijator ovoga već je podržao i ugostio u svom prostoru. Natjecalo se 160 natjecatelja i još je puno ljudi gledalo sa strane. Povratne informacije nam govore da su ljudi bili oduševljeni s ovim programom, te ćemo ga nastojati opet organizirati u suradnji autorima čija je i bila ideja.

VII MUZEJSKA OLIMPIJADA

15. rujna 2023. godine je Gradski muzej Županja u ime Muzejske udruge istočne Hrvatske organizirao VII po redu olimpijadu starih sportova, drugu po redu što mi organiziramo, sudjelovali su muzealci iz cijele Slavonije.

12.7. Ostalo

Marta Huber i Janja Juzbašić su sudjelovale u stručnoj komisiji za izbor najljepše narodne nošnje „Šokački cvit“, u sklopu Šokačkog sijela 2023.

Svi zaposlenici muzeja su išli na godišnju skupštinu MUIH-a

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Gradski muzej Županja redovito je javnost izvješćivao o aktivnostima Muzeja (gostovanjem u prigodnim radio i TV emisijama, redovitim ažuriranjem web i Facebook stranicu Muzeja te objavljivanjem događanja na web stranicu slavonskih muzeja MUIH-a) te na ostale načine putem izložbi, radionica i ostalih aktivnosti prezentirati djelatnost muzeja i grada Županje.

Šokačko sijelo s novinarima iz Zg i Dalmacije

U sklopu manifestacije tradicijske kulture „Šokačko sijelo“ je došla grupa novinara iz Zagreba i Dalmacije. Došlo je 8 novinara te im je složen program dolaska na samo otvorenje u petak, a subotu i nedjelju su istraživali Županju. Provedeni su na razne lokacije, od gastro do umjetničke ponude, te OPG-ova koji proizvode med, suhomesnate proizvode, zatim su bili kod osobe koja pravi tambure, kod gospođe koja proizvodi suvenire, spavali su u autohtonom šokačkom ambijentu, pili su kavu u caffè baru koji ima zanimljivu retro „priču“ i u konačnici bili su u posjeti muzeju. Sve u svemu napisali su nekoliko desetaka tekstova o Šokačkom sijelu te i o gradu Županji, i to se u „glavnim“ medijima i jako puno portala. Njihov domaćin je bio ravnatelj Hrvoje Tkalac.

U nastavku je samo nekolicina objava u tiskanim medijima vezanim za grad Županju, muzej, manifestaciju Šokačko sijelo...

<https://www.jutarnji.hr/promo/u-zupanji-pocelo-56-sokacko-sijelo-evo-sto-sve-mozete-doživjeti-do-21-veljace-15305684>

<https://www.jutarnji.hr/promo/zazeljeli-ste-se-slavonije-istrazite-zupanju-15311476>

<https://www.jutarnji.hr/domidizajn/interijeri/kuca-bogate-povijesti-koja-nudi-autentican-doživljaj-nekadasnje-sokadije-15306251>

<https://www.vecernji.hr/lifestyle/njihov-gulas-od-ribljih-iznutrica-najukusniji-je-primjer-zero-waste-filozofije-koji-ste-probali-1660153>

<https://www.modnialmanah.com/zazeljeli-ste-se-slavonije-istrazite-zupanju/>

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Muzej je u 2023. godini posjetilo 2318 osoba.

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

- RH-6,18 %
- lokalna samouprava -90,69 %
- vlastiti prihod-2,21 %
- sponzorstvo-0,00 %
- donacije-0,92 %

16. OSTALE AKTIVNOSTI

U Gradskom Muzeju Županja na mjestu kustosa Povijesne zbirke stalno je uposlen Mateo Obradović, a na mjesto domara Dražen Zovak

Ravnatelj:
Hrvoje Tkalac, prof. pov. i dipl. arheol.

Hrvoje Tkalac

